

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)

Razglašam Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 24. maja 2011.

Št. 003-02-5/2011-26

Ljubljana, dne 1. junija 2011

dr. Danilo Türk l.r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N

O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU (ZVZD-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(uvodna določba)

(1) S tem zakonom se določajo pravice in dolžnosti delodajalcev in delavcev v zvezi z varnim in zdravim delom ter ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

(2) S tem zakonom se vsebinsko prenaša v pravni red Republike Slovenije Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (UL L, št. 183 z dne 29. 6. 1989, stran 1), ki je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1). S tem zakonom se tudi delno prenaša v slovenski pravni red Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/123/ES z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L, št. 376 z dne 27. 12. 2006, stran 36)

(3) Ta zakon določa tudi organe, pristojne za varnost in zdravje pri delu.

(4) Podzakonske predpise s področja varnosti in zdravja pri delu izdaja po posvetovanju s socialnimi partnerji v Ekonomsko-socialnem svetu minister, pristojen za delo, in minister, na čigar pristojnost se podzakonski predpis nanaša.

(5) Delodajalec zagotavlja varnost in zdravje pri delu v skladu s tem zakonom, drugimi predpisi in smernicami.

2. člen

(veljavnost zakona)

(1) Določbe tega zakona se uporabljajo v vseh dejavnostih za vse osebe, ki so navzoče v delovnem procesu.

(2) Določbe tega zakona se ne uporabljajo v delih vojaških dejavnosti Slovenske vojske, policijskega dela oziroma zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, ki jo izvajajo Civilna zaščita in druge reševalne službe ter v rudarstvu, v katerih so posamezna vprašanja varnosti in zdravja pri delu urejena s posebnimi predpisi.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Delavec ali delavka (v nadaljnjem besedilu: delavec) je oseba, ki pri delodajalcu opravlja delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi.

Kot delavec v smislu tega zakona se šteje tudi oseba, ki na kakršni koli drugi pravni podlagi opravlja delo za delodajalca ali oseba, ki pri delodajalcu opravlja delo zaradi usposabljanja.

2. Delodajalec je vsaka pravna ali fizična oseba in drug subjekt, kakršen je državni organ, lokalna skupnost, podružnica tujega podjetja ter diplomatsko in konzularno predstavništvo, ki zaposluje delavca na podlagi pogodbe o zaposlitvi oziroma ladjar ladje, ki je vpisana v slovenski ladijski register.

Kot delodajalec v smislu tega zakona se šteje tudi oseba, ki na kakršnikoli drugi pravni podlagi zagotavlja delo delavcu, razen oseb, ki zagotavljajo delo delavcem v gospodinjstvu in nosilcev kmetij, ki opravljajo delo z družinskimi člani na kmetijah v skladu s predpisi o kmetijstvu.

Kot delodajalec se šteje tudi fizična oseba, ki s člani svojih gospodarstev oziroma z družinskimi člani opravlja pridobitno ali drugo dejavnost.

Kot delodajalec se šteje tudi uporabnik, h kateremu so v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, napoteni delavci s strani delodajalca, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku.

3. Nezgoda pri delu je nepredviden oziroma nepričakovan dogodek na delovnem mestu ali v delovnem okolju, ki se zgodi v času opravljanja dela ali izvira iz dela, in ki povzroči poškodbo delavca.

4. Nevarni pojav je dogodek, ob katerem je ali bi lahko nastala premoženjska škoda, je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje delavca oziroma bi lahko prišlo do nezgode delavca zaradi katere bi bil delavec nezmožen za delo.

5. Delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu je predstavnik delavcev, ki ima položaj in vlogo sveta delavcev.

6. Preventivni ukrep je vsak ukrep delodajalca ali delavca, ki je namenjen zmanjšanju ali obvladovanju tveganj za varnost in zdravje pri delu.

7. Delovni proces je organiziran in voden proces, ki poteka pri opravljanju dela in je pod neposrednim ali posrednim nadzorom delodajalca.

8. Sredstvo za delo je objekt namenjen za delovne in pomožne prostore, delovna oprema, sredstvo in oprema za osebno varnost pri delu ter snovi in pripravki.

9. Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja delavcev.

10. Strokovni delavec je oseba, ki mu delodajalec poveri opravljanje strokovnih nalog varnosti pri delu.

11. Zunanja strokovna služba je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima dovoljenje ministra, pristojnega za delo, za opravljanje strokovnih nalog in kateri delodajalec poveri opravljanje vseh ali posameznih strokovnih nalog varnosti pri delu.

12. Izvajalec medicine dela je izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki opravlja dejavnost medicine dela, prometa in športa in mu delodajalec poveri izvajanje zdravstvenih ukrepov v zvezi z zdravjem pri delu.

4. člen

(nacionalni program)

(1) Državni zbor Republike Slovenije sprejme nacionalni program varnosti in zdravja pri delu (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program).

(2) V nacionalnem programu se določi strategija razvoja področja varnosti in zdravja pri delu, katerega namen je varovanje življenja, zdravja in delovne zmožnosti delavca, preprečevanje nezgod pri delu, poklicnih bolezni in bolezni, povezanih z delom.

(3) Predlog nacionalnega programa pripravi Vlada Republike Slovenije po posvetovanju s strokovno javnostjo in socialnimi partnerji.

(4) Vlada Republike Slovenije in socialni partnerji v Ekonomsko-socialnem svetu spremljajo izvajanje nacionalnega programa ter po potrebi predlagajo njegove spremembe in dopolnitve ali izvedbene dokumente.

II. TEMELJNA NAČELA

5. člen

(zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev pri delu)

(1) Delodajalec mora zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrežno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi.

(2) Delodajalec mora posebno skrb nameniti zagotovitvi varnosti in zdravja nosečih delavk, mladih in starejših delavcev ter delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo ter pri izbiri ukrepov upoštevati posebna tveganja, katerim so ti delavci izpostavljeni pri delu, v skladu s posebnimi predpisi.

(3) Delodajalec mora upoštevati spreminjajoče se okoliščine ter izvajati take preventivne ukrepe in izbirati take delovne in proizvodne metode, ki bodo zagotavljale izboljševanje stanja in višjo raven varnosti in zdravja pri delu, ter bodo vključene v vse aktivnosti delodajalca in na vseh organizacijskih ravneh.

6. člen

(promocija zdravja na delovnem mestu)

Delodajalec mora načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu.

7. člen

(načrtovanje ter varnost in zdravje pri delu)

(1) Delodajalec mora pri načrtovanju delovnega okolja, delovnih prostorov, delovnih in tehnoloških postopkov, uporabe delovne in osebne varovalne opreme in uporabe nevarnih kemičnih snovi zagotoviti, da so bili upoštevani vsi vplivi na varno in zdravo delo delavcev ter da so okolje, postopki, prostori, oprema in snovi primerni in v skladu z namenom uporabe.

(2) Delodajalec mora pri načrtovanju dela upoštevati duševne in telesne zmožnosti delavcev ter zmanjševati tveganja zaradi delovnih obremenitev, ki lahko vplivajo na varnost in zdravje delavcev pri delu.

8. člen

(odgovornost delodajalca)

Če delodajalec prenese strokovne naloge na področju varnosti pri delu na strokovnega delavca ali zunanjo strokovno službo ter strokovne naloge v zvezi z izvajanjem zdravstvenih ukrepov na izvajalca medicine dela, ga to ne odvezuje odgovornosti na tem področju. Tudi obveznosti delavcev glede varnosti in zdravja pri delu ne vplivajo na načelo odgovornosti delodajalca.

9. člen

(temeljna načela pri izvajanju ukrepov)

Delodajalec izvaja ukrepe iz 5. člena tega zakona tako, da upošteva naslednja temeljna načela:

– izogibanje nevarnostim;

– ocenjevanje tveganj;

– obvladovanje nevarnosti pri viru;

– prilagajanje dela posamezniku z ustreznim oblikovanjem delovnega mesta in delovnega okolja, delovnih prostorov, delovnih in tehnoloških postopkov, izbiro delovne in osebne varovalne opreme ter delovnih in proizvodnih metod, še zlasti pa tako, da odpravlja monotono delo ter pogoje z vsiljenim ritmom dela in ostale zdravju škodljive okoliščine (humanizacija dela);

– prilagajanje tehničnemu napredku;

- nadomeščanje nevarnega z nenevarnim ali manj nevarnim;
- razvijanje celovite varnostne politike, ki vključuje tehnologijo, organizacijo dela, delovne pogoje, medčloveške odnose ter dejavnike delovnega okolja;
- dajanje prednosti kolektivnim varnostnim ukrepom pred individualnimi;
- dajanje ustreznih navodil in obvestil delavcem.

10. člen

(dolžnosti delodajalcev in pravice delavcev)

Vse dolžnosti delodajalca po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, so hkrati pravice delavca v zvezi z zagotavljanjem njegove varnosti in zdravja pri delu.

11. člen

(pravica do varnosti in zdravja pri delu)

Delavec ima pravico do dela in delovnega okolja, ki mu zagotavlja varnost in zdravje pri delu.

12. člen

(dolžnosti delavcev)

- (1) Delavec mora spoštovati in izvajati ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.
- (2) Delavec mora opravljati delo s tolikšno pazljivostjo, da varuje svoje življenje in zdravje ter življenje in zdravje drugih oseb.
- (3) Delavec mora uporabljati sredstva za delo, varnostne naprave in osebno varovalno opremo skladno z njihovim namenom in navodili delodajalca, pazljivo ravnati z njimi in skrbeti, da so v brezhibnem stanju.

13. člen

(medsebojno obveščanje in skupno posvetovanje)

Delodajalci in delavci oziroma njihovi predstavniki se morajo o vprašanih varnosti in zdravja pri delu medsebojno obveščati, skupno posvetovati ter soočati v skladu s tem zakonom in predpisi o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

14. člen

(finančne obveznosti delodajalca)

Zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu delavcu ne sme povzročiti finančnih obveznosti, prav tako pa zdravstvene posledice opravljanja dela ne smejo prizadeti delavčeve plače ter posegati v njegov z delom pridobljeni materialni in socialni položaj.

15. člen

(načrtovanje skupnih aktivnosti)

- (1) Socialni partnerji v Ekonomsko – socialnem svetu, zavarovalnice in zavodi s področja zdravstvenega zavarovanja ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja sodelujejo pri načrtovanju skupnih dejavnosti za doseg višje ravni varnosti in zdravja pri delu ter za splošen razvoj varnostne kulture. Navedene zavarovalnice in zavodi zagotavljajo sredstva, ki so za ta namen potrebna.
- (2) Pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, ter univerze in druge izobraževalne institucije, sodelujejo pri načrtovanju skupnih dejavnosti iz prejšnjega odstavka.
- (3) Obveznost delodajalca iz zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni je odvisna od ravni varnosti in zdravja pri delu.

16. člen

(vzgoja in izobraževanje)

(1) Vzgoja in izobraževanje v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu sta sestavni del programov izobraževanja na univerzah in šolah vseh vrst in stopenj.

(2) Usposabljanje za varno in zdravo delo je sestavni del uvajanja v delo.

III. OBVEZNOSTI DELODAJALCA

17. člen

(ocenjevanje tveganja in izjava o varnosti)

(1) Delodajalec mora pisno oceniti tveganja, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu, po postopku, ki obsega zlasti:

- identifikacijo oziroma odkrivanje nevarnosti;
- ugotovitev, kdo od delavcev bi bil lahko izpostavljen identificiranim nevarnostim;
- oceno tveganja, v kateri sta upoštevana verjetnost nastanka nezgod pri delu, poklicnih bolezni oziroma bolezni v zvezi z delom in resnost njihovih posledic;
- odločitev o tem, ali je tveganje sprejemljivo;
- odločitev o uvedbi ukrepov za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja.

(2) Delodajalec mora popraviti in dopolniti oceno tveganja vsakokrat:

- ko obstoječi preventivni ukrepi varovanja niso zadostni oziroma niso več ustrezni;
- ko se spremenijo podatki, na katerih je ocenjevanje temeljilo;
- ko obstajajo možnosti in načini za izpopolnitev oziroma dopolnitev ocenjevanja.

(3) Delodajalec mora po izvedenem ocenjevanju tveganja za varnost in zdravje pri delu izdelati in sprejeti izjavo o varnosti z oceno tveganja v pisni obliki, ki glede na vrsto in obseg dejavnosti vsebuje zlasti:

- načrt za izvedbo predpisanih zahtev in ukrepov;
- načrt in postopke za izvedbo ukrepov v primerih neposredne nevarnosti;
- opredelitev obveznosti in odgovornosti odgovornih oseb delodajalca in delavcev za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

(4) V izjavi o varnosti z oceno tveganja delodajalec določi posebne zdravstvene zahteve, ki jih morajo izpolnjevati delavci za določeno delo, v delovnem procesu, ali za uporabo posameznih sredstev za delo, na podlagi strokovne ocene izvajalca medicine dela.

(5) V izjavi o varnosti mora delodajalec k pisni oceni tveganja priložiti zapisnik o posvetovanju z delavci oziroma njihovimi predstavniki.

18. člen

(objava, posredovanje in vpogled v izjavo o varnosti z oceno tveganja)

(1) Delodajalec mora izjavo o varnosti z oceno tveganja objaviti na običajen način in jo v delu, ki se na njih nanaša, posredovati delavcem vsakokrat, ko se spremeni in dopolni, prav tako pa tudi novozaposlenim in vsem drugim navzočim na delovnem mestu ob začetku dela.

(2) Delodajalec mora delavcu na njegovo zahtevo omogočiti vpogled v veljavno izjavo o varnosti z oceno tveganja.

19. člen

(obveznosti delodajalca)

Delodajalec mora zagotavljati varnost in zdravje pri delu v skladu z izjavo o varnosti z oceno tveganja zlasti tako, da:

- poveri opravljanje nalog varnosti pri delu strokovnemu delavcu, izvajanje zdravstvenih ukrepov pa izvajalcu medicine dela;
- obvešča delavce o uvajanju novih tehnologij in sredstev za delo ter o nevarnostih za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom, ter izdaja navodila za varno delo;
- usposablja delavce za varno in zdravo delo;
- zagotavlja delavcem osebno varovalno opremo in njeno uporabo, če sredstva za delo in delovno okolje kljub varnostnim ukrepom ne zagotavljajo varnosti in zdravja pri delu;
- z obdobjimi preiskavami škodljivosti delovnega okolja preverja ustrezne delovne razmere;
- z obdobjimi pregledi in preizkusi delovne opreme preverja njihovo skladnost s predpisi o varnosti in zdravju pri delu;
- zagotavlja varno delovno okolje in uporabo varne delovne opreme.

20. člen

(prva pomoč)

(1) Delodajalec mora sprejeti ukrepe za zagotovitev prve pomoči delavcem in drugim navzočim osebam ter ukrepe za sodelovanje s službo nujne medicinske pomoči.

(2) Minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, natančneje predpiše ukrepe za zagotovitev prve pomoči delavcem in drugim osebam, ki so navzoče v delovnem procesu.

21. člen

(varstvo pred požarom in evakuacija)

Delodajalec mora v skladu s posebnimi predpisi sprejeti ukrepe za zagotovitev varstva pred požarom in evakuacijo ter, kadar je to potrebno, ukrepe za sodelovanje z zunanjimi službami za varstvo pred požarom.

22. člen

(prilagoditev ukrepov prve pomoči in varstva pred požarom)

Ukrepi iz 20. in 21. člena ter število delavcev oziroma pooblaščenih oseb po posebnih predpisih, ki jih delodajalec določi za njihovo izvajanje, morajo biti prilagojeni naravi dejavnosti in številu zaposlenih ter morajo upoštevati druge navzoče osebe v delovnem procesu.

23. člen

(nevarnost za nasilje tretjih oseb)

(1) Delodajalec mora na delovnih mestih, kjer obstaja večja nevarnost za nasilje tretjih oseb, poskrbeti za tako ureditev delovnega mesta in opremo, ki tveganje za nasilje zmanjšata in ki omogočata dostop pomoči na ogroženo delovno mesto.

(2) Delodajalec mora načrtovati postopke za primere nasilja iz prejšnjega odstavka tega člena in seznaniti z njimi delavce, ki na takih delovnih mestih delajo.

24. člen

(nasilje, trpinčenje, nadlegovanje, psihosocialno tveganje)

Delodajalec mora sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.

25. člen

(predhodno varstvo)

(1) Delodajalec sme dati v uporabo objekt le, če je pridobil dokumentacijo v zvezi z nadaljnjim delom skladno s predpisi o zagotavljanju varnosti in zdravja na začasnih in premičnih gradbiščih ter pisno ocenil tveganja, katerim bi delavci lahko bili izpostavljeni pri delu.

(2) Delodajalec sme dati v uporabo delovno opremo in druga sredstva za delo delavcem le, če je pridobil:

– potrebno dokumentacijo, ki zagotavlja njihovo skladnost z bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami za sredstva za delo;

– potrebno dokumentacijo po predpisih o varnosti in zdravju pri uporabi sredstev za delo.

(3) Določbe prejšnjih odstavkov se nanašajo na vse spremembe delovnega procesa.

26. člen

(uporaba nevarnih snovi)

(1) Delodajalec sme dati nevarne kemične snovi v uporabo delavcem le, če so opremljene z varnostnim listom, v katerem je proizvajalec oziroma dobavitelj navedel vse varnostno-tehnične podatke, ki so pomembni za ocenjevanje tveganja pri delu s temi snovmi, in če so zagotovljeni vsi varnostni ukrepi, ki izhajajo iz varnostnega lista.

(2) Delodajalec mora zagotoviti varnostni list v slovenskem jeziku in izjemoma v tujem jeziku, v skladu s pogoji, ki jih določa predpis o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij.

(3) Delodajalec mora, kadar je to potrebno, zagotoviti prevod varnostnega lista iz prejšnjega odstavka v jezik, ki ga delavec razume.

27. člen

(resna, neposredna in neizogibna nevarnost)

(1) Delodajalec mora takoj obvestiti vse delavce, ki so ali bi lahko bili izpostavljeni resni in neposredni nevarnosti, o vrsti tveganja in o varnostnih ukrepih.

(2) Delodajalec mora ob resni, neposredni in neizogibni nevarnosti z ukrepi in navodili delavcem omogočiti, da ustavijo delo in se napotijo na varno.

(3) Delodajalec ne sme pozvati delavcev na delo, ko še obstaja resna in neposredna nevarnost, razen v izjemnih primerih in iz utemeljenih razlogov.

28. člen

(strokovni delavec za varnost pri delu)

(1) Delodajalec mora za opravljanje strokovnih nalog v zvezi z zagotavljanjem varnosti pri delu med svojimi delavci določiti enega ali več strokovnih delavcev za varnost pri delu.

(2) Pogoje, ki jih mora izpolnjevati strokovni delavec, določi minister pristojen za delo in so odvisni od vrste dejavnosti delodajalca ter vrste in stopnje tveganj za nastanek nezgod pri delu, poklicnih bolezni in bolezni, povezanih z delom delavcev.

(3) Delodajalec določi vrsto strokovne izobrazbe ter število strokovnih delavcev iz prejšnjega odstavka glede na:

– organizacijo, naravo in obsežnost delovnega procesa;

– število delavcev, ki sodelujejo v za varnost in zdravje tveganem delovnem procesu;

– število delovnih izmen;

– število krajevno ločenih delovnih enot.

(4) Strokovni delavec je za opravljanje strokovnih nalog neposredno odgovoren delodajalcu.

(5) Delodajalec mora strokovnemu delavcu omogočiti strokovno neodvisno opravljanje nalog po tem zakonu, mu zagotoviti primeren čas in dostop do vseh potrebnih podatkov, omogočiti izpopolnjevanje znanja, strokovni

delavec pa zaradi svojega dela ne sme biti postavljen v manj ugoden položaj ali trpeti drugih škodljivih posledic v zvezi s svojim delom.

(6) Delodajalec lahko opravljanje vseh ali posameznih nalog organiziranja in zagotavljanja varnosti pri delu poveri zunanjim strokovnim službam, ki imajo dovoljenje za delo po tem zakonu, kadar teh nalog ne more zagotoviti s svojimi strokovnimi delavci.

(7) Kadar delodajalec poveri opravljanje vseh ali posameznih nalog varnosti pri delu zunanjim strokovnim službam, jih mora seznaniti z vsemi dejavniki, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na varnost in zdravje delavcev pri delu. Te službe morajo imeti dostop do podatkov o tveganjih, o varnostnih in preventivnih ukrepih ter o delavcih zadolženih za izvajanje ukrepov, med drugim za prvo pomoč, varstvo pred požarom in evakuacijo.

29. člen

(naloge strokovnega delavca)

(1) Za nenehno izboljševanje varnosti in zdravja pri delu strokovni delavec opravlja zlasti naslednje naloge:

1. svetuje delodajalcu pri načrtovanju, izbiri, nakupu in vzdrževanju sredstev za delo;
2. svetuje delodajalcu glede opreme delovnih mest in glede delovnega okolja;
3. usklajuje ukrepe za preprečevanje psihosocialnih tveganj;
4. izdeluje strokovne podlage za izjavo o varnosti;
5. opravlja obdobje preiskave škodljivosti v delovnem okolju;
6. opravlja obdobje pregledov in preizkuse delovne opreme;
7. opravlja notranji nadzor nad izvajanjem ukrepov za varno delo;
8. izdeluje navodila za varno in zdravo delo;
9. spremlja stanje v zvezi z nezgodami pri delu, odkriva vzroke zanje in pripravlja poročila za delodajalca s predlogi ukrepov;
10. pripravlja in izvaja usposabljanje delavcev za varno delo;
11. sodeluje z izvajalcem medicine dela.

(2) Ministrstvo, pristojno za delo izvaja postopke, naloge in dolžnosti v skladu z Zakonom o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic EU, EGP in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v RS.

30. člen

(1) Delodajalec lahko, če je usposobljen, sam pri sebi prevzame vodenje in zagotavljanje varnosti pri delu.

(2) Šteje se, da je delodajalec usposobljen, če je odgovorna oseba delodajalca opravila splošni del strokovnega izpita iz varnosti in zdravja pri delu oziroma če je opravila prilagojeno splošno in strokovno usposabljanje v obsegu in na način, kakor določa predpis, ki ureja stalno strokovno usposabljanje strokovnih delavcev.

31. člen

(strokovni izpit)

(1) Minister, pristojen za delo, predpiše pogoje, način in program za opravljanje strokovnega izpita iz varnosti in zdravja pri delu.

(2) Strokovni izpit iz splošnega in posebnega dela, opravljen pred uveljavitvijo zakona, ostane v veljavi.

32. člen

(načrtovanje promocije zdravja na delovnem mestu)

(1) Delodajalec mora promocijo zdravja na delovnem mestu načrtovati ter zanjo zagotoviti potrebna sredstva, pa tudi način spremljanja njenega izvajanja.

(2) Minister, pristojen za zdravje, izda smernice za določitev in pripravo promocije zdravja na delovnem mestu iz prejšnjega odstavka tega člena najkasneje do uveljavitve tega zakona.

(3) Smernice iz prejšnjega odstavka tega člena se po obravnavi na Ekonomsko-socialnem svetu objavijo na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za zdravje, in ministrstva, pristojnega za delo.

33. člen

(izvajalec medicine dela)

(1) Delodajalec mora zagotoviti, da zdravstvene ukrepe v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu izvaja izvajalec medicine dela.

(2) Izvajalec medicine dela opravlja, odvisno od vrste dejavnosti delodajalca ter vrste in stopnje tveganj za nastanek nezgod pri delu, poklicnih bolezni in bolezni, povezanih z delom delavcev, zlasti naslednje naloge:

1. sodeluje pri izdelavi strokovnih podlag za izjavo o varnosti;
2. izvaja zdravstvene preglede delavcev iz 36. člena tega zakona;
3. seznanja delavce s tveganji, povezanimi z njihovim delovnim mestom in delovnim okoljem, ki lahko privedejo do funkcionalnih okvar, bolezni ali invalidnosti;
4. spremlja in analizira stanje v zvezi s poklicnimi boleznimi ter boleznimi, povezanimi z delom, ter odkriva vzroke;
5. pripravlja poročila za delodajalce glede na ugotovitve iz analiz zdravstvenega stanja delavcev, ugotovljenega na zdravstvenih pregledih, analiz funkcionalnih okvar, nezgod pri delu, poklicnih bolezni, bolezni, povezanih z delom, in delovne invalidnosti. Poročila morajo vsebovati tudi predloge izboljšav delovnega procesa z namenom dopolnitve ali nadgradnje ukrepov v zvezi z zdravjem pri delu;
6. sodeluje v procesu poklicne rehabilitacije ter svetuje pri izbiri drugega ustreznega dela;
7. sodeluje pri pripravi načrta delodajalca za dajanje prve pomoči ter sodeluje pri usposabljanju delavcev in delodajalcev za splošne in posebne ukrepe prve pomoči.

(3) Pri opravljanju svojih nalog izvajalec medicine dela sodeluje z osebnim zdravnikom delavca in z izvedenskimi organi invalidskega in zdravstvenega zavarovanja zaradi izmenjave podatkov o zdravstvenem stanju delavcev ter pomoči pri ugotavljanju upravičenosti do začasne oziroma trajne zadržanosti z dela in ocenjevanja delovne zmožnosti.

(4) Izvajalec medicine dela lahko po predhodni pisni privolitvi delavca od osebnega zdravnika delavca pridobi oziroma vpogleda podatke o zdravstvenem stanju delavca, o njegovem zdravljenju in rehabilitaciji. Izvajalec medicine dela mora osebnemu zdravniku na njegovo zahtevo posredovati informacije o obremenitvah delavca na delovnem mestu in o zahtevah njegovega delovnega mesta.

34. člen

(pogoji za izvajanje medicine dela)

- (1) Izvajalec medicine dela je pravna ali fizična oseba, ki ima dovoljenje ministrstva, pristojnega za zdravje.
- (2) Minister, pristojen za zdravje, določi kadrovske, prostorske in druge pogoje, ki jih mora izpolnjevati izvajalec medicine dela.
- (3) Ministrstvo, pristojno za zdravje, vodi seznam izvajalcev medicine dela, ki ga objavlja na svoji spletni strani.

35. člen

(dolžnost medsebojnega sodelovanja)

Strokovni delavec, kateremu je delodajalec poveril opravljanje strokovnih nalog varnosti in zdravja pri delu ter izvajalec medicine dela morata pri izvajanju nalog varnosti in zdravja pri delu sodelovati.

36. člen

(zdravstveni pregledi)

(1) Delodajalec mora zagotoviti zdravstvene preglede delavcev, ki ustrezajo tveganjem za varnost in zdravje pri delu.

(2) Minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, v podzakonskem aktu predpiše vrste, način, obseg in roke opravljanja zdravstvenih pregledov.

37. člen

(obveščanje in seznanjanje delavcev)

(1) Delodajalec mora delavce obveščati o varnem in zdravem delu tako, da izdaja pisna obvestila in navodila. V izjemnih primerih, kadar jim grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje, so obvestila in navodila lahko tudi ustna.

(2) Delodajalec mora delavce seznaniti o vrstah nevarnosti v delovnem okolju in na delovnem mestu, o varnostnih ukrepih, potrebnih za preprečevanje nevarnosti in zmanjšanje škodljivih posledic, o delavcih, zadolženih za izvajanje ukrepov prve pomoči, ter delavcih oziroma pooblaščenih osebah po posebnih predpisih, zadolženih za izvajanje ukrepov požarnega varstva in evakuacije. Delodajalec mora zagotoviti obveščenost nosečih delavk, mladih in starejših delavcev ter delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo o rezultatih ocenjevanja tveganja ter o ukrepih delodajalca za varnost in zdravje teh delavcev pri delu.

(3) Delodajalec mora zagotoviti, da imajo na mestu, na katerem preti neposredna in neizogibna nevarnost, dostop le delavci, ki so za delo na takem mestu dobili njegova posebna navodila.

(4) Delodajalec, pri katerem na podlagi pogodbe opravljajo delo delavci drugega delodajalca, mora poskrbeti, da ti prejmejo vse informacije o tveganjih za varnost in zdravje pri delu, vključno z izjavo o varnosti, kakor tudi informacije o delavcih, ki so določeni za prvo pomoč, ter o delavcih oziroma pooblaščenih osebah po posebnih predpisih, zadolženih za izvajanje ukrepov požarnega varstva in evakuacije.

(5) Delodajalec mora delovna mesta in sredstva za delo opremiti z znaki za obvestila in za nevarnost ter z navodili za varno delo v skladu s posebnimi predpisi.

38. člen

(usposabljanje delavcev)

(1) Delodajalec mora delavca usposobiti za varno opravljanje dela ob sklenitvi delovnega razmerja, pred razporeditvijo na drugo delo, pred uvajanjem nove tehnologije in novih sredstev za delo ter ob spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu.

(2) Usposabljanje mora biti prilagojeno posebnostim delovnega mesta in se izvaja po programu, ki ga mora delodajalec po potrebi obnavljati in katerega vsebino mora spreminjati glede na nove oblike in vrste nevarnosti.

(3) Usposobljenost za varno delo preverja delodajalec na delovnem mestu.

(4) Delodajalec določi obvezne občasne preizkuse teoretične in praktične usposobljenosti za varno delo za delavce, ki delajo na delovnem mestu, na katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nezgode in poklicne bolezni ter za delavce, ki delajo na delovnih mestih, na katerih so nezgode pri delu in poklicne bolezni pogostejše.

(5) Rok za občasne preizkuse iz prejšnjega odstavka ne sme biti daljši od dveh let.

(6) Inšpektor za delo lahko po opravljenem inšpekcijskem nadzorstvu odredi uskladitev programa usposabljanja s posebnostmi delovnega mesta glede na oblike in vrste nevarnosti. Inšpektor za delo lahko po opravljenem inšpekcijskem nadzorstvu odredi tudi preizkus teoretične in praktične usposobljenosti za varno delo.

(7) Delodajalec mora zagotoviti usposabljanje delavcev v njihovem delovnem času in zanje brezplačno.

39. člen

(pisni sporazum na skupnih deloviščih)

(1) Na deloviščih, na katerih hkrati opravlja dela dvoje ali več delodajalcev in samozaposlenih delavcev, morajo ti s pisnim sporazumom določiti skupne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

(2) Vsak delodajalec mora v sporazumu, iz prejšnjega odstavka določiti delavca za zagotovitev varnosti svojih delavcev.

(3) Delodajalci morajo sporazumno določiti delavca, ki zagotavlja usklajeno izvajanje ukrepov, določenih s pisnim sporazumom.

40. člen

(obvestilo inšpekciji)

Delodajalec mora pred začetkom delovnega procesa, pri katerem obstajajo večje nevarnosti za nezgode in poklicne bolezni, o teh delih obvestiti inšpekcijo dela.

41. člen

(prijave inšpekciji)

(1) Delodajalec mora inšpekciji dela takoj prijaviti vsako nezgodo pri delu s smrtnim izidom oziroma nezgodo pri delu, zaradi katere je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, kolektivno nezgodo, nevarni pojav in ugotovljeno poklicno bolezen.

(2) V zvezi s prijavo nezgod pri delu in poklicnih boleznih iz prejšnjega odstavka tega člena delodajalec zbira in posreduje v obrazcih naslednje osebne podatke:

– ime in priimek, spol, državljanstvo, EMŠO oziroma datum rojstva v nezgodi udeleženega delavca;

– ime in priimek, spol, državljanstvo, EMŠO oziroma datum rojstva delavca, pri katerem je bila ugotovljena poklicna bolezen, podatki o poklicni bolezni in odločba, s katero je delavcu priznana poklicna bolezen.

(3) Minister, pristojen za delo, podrobneje predpiše obrazce za prijavo nezgod, nevarnih pojavov in boleznih iz prvega odstavka tega člena.

42. člen

(upravljavec evidenc)

(1) Inšpektorat Republike Slovenije za delo vodi evidenco prijav iz prejšnjega člena in je njen upravljavec.

(2) Upravljavec obdeluje podatke iz evidence prijav brez osebnih podatkov, ki omogočajo identifikacijo delavca, zaradi spremljanja in analiziranja vzrokov nezgod s smrtnim izidom, nezgod, zaradi katerih je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dneve, kolektivnih nezgod, nevarnih pojavov in ugotovljenih poklicnih boleznih, zaradi načrtovanja politike preprečevanja nezgod in boleznih ter zaradi statističnih namenov.

(3) Za namene, opredeljene v prejšnjem odstavku ima upravljavec pravico zahtevati podatke o vrsti poškodbe, vrsti bolezni ter vrsti in trajanju odsotnosti z dela tudi od upravljavcev zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva.

43. člen

(zbiranje osebnih podatkov)

(1) Upravljavec zbira osebne podatke posredno, preko prijav delodajalcev iz prvega odstavka 41. člena.

(2) Upravljavec ima pravico iz Centralnega registra prebivalstva brezplačno dobiti naslednje podatke:

– EMŠO, ime in priimek, kraj rojstva, leto rojstva, spol, prebivališče in vrste prebivališča, državljanstvo, šolska izobrazba, datum ter podatki o dogodkih, spremembah in popravkih.

44. člen

(uporaba zakona o varstvu osebnih podatkov)

Za zbiranje, obdelavo in posredovanje osebnih podatkov, vsebovanih v evidencah iz 41. člena tega zakona, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

45. člen

(sodelovanje delavcev pri upravljanju)

(1) Delodajalec mora delavcem omogočiti, da sodelujejo pri obravnavi o vseh vprašanjih, ki zadevajo zagotavljanje varnega in zdravega dela, v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

(2) Pravico iz prejšnjega odstavka tega člena uresničujejo delavci neposredno, s svojimi predstavniki v svetu delavcev, v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju ali z delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu.

(3) Za izvolitev delavskega zaupnika iz prejšnjega odstavka tega člena se uporabljajo predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju.

46. člen

(dolžnost posvetovanja)

(1) Delodajalec se mora z delavci ali njihovimi predstavniki posvetovati o oceni tveganja, pa tudi o vsakem ukrepu, ki lahko vpliva na varnost in zdravje pri delu, o izbiri strokovnega delavca, izvajalca medicine dela, delavcev za prvo pomoč, in delavcev oziroma pooblaščenih oseb po posebnih predpisih za varstvo pred požarom in evakuacijo, ter o obveščanju delavcev in organizaciji usposabljanja.

(2) Delodajalec mora predstavnikom delavcev in sindikatom, ki so organizirani pri njem, posredovati na običajen način izjavo o varnosti z oceno tveganja in dokumentacijo o nezgodah pri delu, ki jo delodajalec hrani v skladu s predpisi.

(3) Če pri delodajalcu ni izvoljenih predstavnikov delavcev in ni organiziranih sindikatov, mora delodajalec listine iz prejšnjega odstavka javno objaviti na običajen način.

47. člen

(položaj delavskega zaupnika)

(1) Delavskemu zaupniku za varnost in zdravje pri delu se mora omogočiti način dela ter se morajo zagotoviti pravice, ki veljajo za svet delavcev.

(2) Delavci in njihovi predstavniki ne smejo biti postavljeni v neugoden položaj zaradi uresničevanja pravic iz prvega odstavka 45. člena tega zakona.

48. člen

(pravice in obveznosti sveta delavcev ali delavskega zaupnika)

(1) Svet delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu lahko od delodajalca zahteva sprejetje ustreznih ukrepov ter pripravi predloge za odpravo in zmanjšanje tveganj za varnost in zdravje pri delu.

(2) Delavci ali njihovi predstavniki za varnost in zdravje pri delu lahko zahtevajo nadzor pristojne inšpekcije, kadar menijo, da delodajalec ni zagotovil ustreznih varnostnih ukrepov.

(3) Predstavniki sveta delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu ima pravico prisostvovati inšpekcijskemu nadzoru, kadar ta opravlja nadzor nad zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu ter izraziti svoja opažanja.

(4) Delodajalec mora seznaniti svet delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu ter sindikate pri delodajalcu z ugotovitvami, predlogi ali ukrepi nadzornih organov.

(5) Delodajalec mora za izvajanje nalog članov sveta delavcev oziroma delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu zagotavljati ustrezne oblike usposabljanja.

IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELAVCEV

49. člen

(pravice delavcev)

(1) Delavec ima pravico in dolžnost, da je seznanjen z varnostnimi ukrepi in ukrepi zdravstvenega varstva ter usposobljen za njihovo izvajanje.

(2) Delavec ima pravico dajati predloge, pripombe in obvestila o vprašanih varnosti in zdravja pri delu delavcem, zadolženim za varnost in zdravje pri delu po tem zakonu.

50. člen

(dolžnosti delavcev)

Delavec mora zlasti:

– v skladu z navodili delodajalca pravilno uporabljati delovno opremo in druga sredstva za delo vključno z varnostnimi napravami;

– v skladu z navodili delodajalca pravilno uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z njenim namenom;

– takoj obvestiti delodajalca ali delavce, ki so v izjavi o varnosti z oceno tveganja zadolženi za varnost in zdravje pri delu o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali drugem pojavu, ki bi pri delu lahko ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih oseb;

– sodelovati z delodajalcem in delavci, ki so v izjavi o varnosti z oceno tveganja zadolženi za varnost in zdravje pri delu, dokler se ne vzpostavijo varno delovno okolje in delovne razmere ter izvedejo ukrepi inšpekcije za delo.

51. člen

(prepoved dela pod vplivom alkohola, drog in drugih substanc)

(1) Delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc.

(2) Delavec ne sme delati ali biti pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, na tistih delovnih mestih, na katerih je zaradi večje nevarnosti za nezgode pri delu tako določeno z izjavo o varnosti z oceno tveganja.

(3) Delodajalec ugotavlja stanje iz prvega odstavka tega člena po postopku in na način določenima z internim aktom delodajalca.

(4) Delodajalec mora odstraniti z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa delavca, ki je delal ali je bil na delovnem mestu v nasprotju z določili prvega in drugega odstavka tega člena.

52. člen

(pravica odkloniti delo)

(1) Delavec ima pravico odkloniti delo, če ni bil predhodno seznanjen z vsemi nevarnostmi ali škodljivostmi pri delu in sprejetimi varnostnimi ukrepi ter usposobljen za varno in zdravo delo ali če delodajalec ni zagotovil predpisanega zdravstvenega pregleda.

(2) Delavec ima pravico odkloniti delo, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje ali zdravje, ker niso bili izvedeni predpisani varnostni ukrepi, ter zahtevati, da se nevarnost odpravi.

(3) Če delodajalec ne odpravi nevarnosti, lahko delavec zahteva posredovanje inšpekcije dela ter o tem obvesti svet delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu.

53. člen

(pravica do zapustitve delovnega mesta)

(1) Delavec ima v primeru resne in neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje pravico ustrezno ukrepati, skladno s svojim znanjem in tehničnimi sredstvi, ki jih ima na razpolago, v primeru neizogibne nevarnosti pa zapustiti nevarno delovno mesto, delovni proces oziroma delovno okolje.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka delavec ni odgovoren za škodo, ki bi nastala iz njegovega delovanja, razen če jo je povzročil naklepno ali iz hude malomarnosti.

54. člen

(pravica do zdravstvenih pregledov)

(1) Delavec ima pravico do zdravstvenih pregledov, ki ustrezajo tveganjem za varnost in zdravje pri delu, s katerimi se delavci srečujejo pri delu.

(2) Delavec se mora odzvati in opraviti zdravstveni pregled, ki ustreza tveganjem za varnost in zdravje pri delu na delovnem mestu.

V. DOLŽNOSTI SAMOZAPOSLENIH OSEB

55. člen

(opredelitev samozaposlene osebe)

(1) Oseba, ki opravlja pridobitno ali drugo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic, pa ne zaposluje drugih delavcev in v delovni proces ne vključuje drugih oseb (v nadaljnjem besedilu: samozaposlena oseba), je v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi o varnosti in zdravju pri delu odgovorna za svojo varnost in zdravje ter za varnost in zdravje drugih oseb, na katere vplivajo njena dejanja ali opustitve.

(2) Kot samozaposlena oseba se šteje tudi oseba, ki je v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zavarovana kot kmet in ne zaposluje delavcev in v delovni proces ne vključuje drugih oseb, razen družinskih članov na kmetijah, v skladu s predpisi o kmetijstvu.

56. člen

(dolžnost oceniti tveganje)

(1) Samozaposlena oseba mora oceniti tveganje.

(2) Če ugotovi, da obstajajo nevarnosti za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom, mora izdelati pisno izjavo o varnosti z oceno tveganja ter določiti ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu.

57. člen

(dolžnost uporabe ustreznih sredstev za delo in osebne varovalne opreme)

Samozaposlena oseba mora pri svojem delu uporabljati sredstva za delo in osebno varovalno opremo, ki ustreza tveganjem pri delu ter predpisanim varnostnim in zdravstvenim zahtevam.

58. člen

(dolžnost vključitve v pisni sporazum)

Kadar samozaposlene osebe opravljajo dela na deloviščih iz 39. člena tega zakona, se morajo vključiti v pisni sporazum ter izvajati skupne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

59. člen

(prijave inšpekciji)

Samozaposlena oseba mora inšpekciji dela prijaviti nezgodo pri delu, zaradi katere je nezmožna za delo več kot tri delovne dni, ugotovljeno poklicno bolezen in nevaren pojav.

60. člen

(dolžnost varstva pred požarom)

Samozaposlena oseba mora skladno z vrsto in naravo dejavnosti, s katero se ukvarja, sprejeti ukrepe za zagotovitev varstva pred požarom v skladu s posebnimi predpisi.

VI. DOKUMENTACIJA

61. člen

(hramba dokumentacije)

(1) Delodajalec hrani vso dokumentacijo po tem zakonu in podzakonskih aktih, zlasti pa dokumentacijo, ki se nanaša na:

1. obdobje preiskave škodljivosti v delovnem okolju;
2. obdobje pregledov in preizkuse delovne opreme;
3. pregledov in preizkuse osebne varovalne opreme;
4. opravljeno usposabljanje za varno delo in preizkuse usposobljenosti;
5. zdravstvene preglede delavcev;
6. nezgode pri delu, kolektivne nezgode, nevarne pojave, ugotovljene poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom ter njihove vzroke;
7. nevarne snovi, ki jih uporablja, če tako določajo posebni predpisi.

(2) Bolezen, povezana z delom, po tem zakonu je bolezen, pri kateri ima delovni proces oziroma delovno okolje vlogo predisponirajočega, ne pa vzročnega dejavnika za njen nastanek in ki je pomembna za zbiranje podatkov zaradi izboljšanja delovnih razmer.

(3) Delodajalec trajno hrani dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena. Delodajalec mora v primeru prenehanja predati dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena Inšpektoratu Republike Slovenije za delo, če ta zakon ali podzakonski akti ne določajo drugače.

VII. SVET ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

62. člen

(strokovno posvetovalno telo)

(1) Minister, pristojen za delo, imenuje strokovno posvetovalno telo Svet za varnost in zdravje pri delu (v nadaljnjem besedilu: svet), ki ga sestavljajo zlasti strokovnjaki za varnosti pri delu, medicino dela in socialno varnost ter strokovnjaki iz delodajalskih organizacij in sindikatov. Člane sveta iz delodajalskih organizacij in sindikatov imenuje minister na predlog Ekonomsko-socialnega sveta.

(2) Svet obravnava ter sprejema stališča in priporočila o stanju, strategiji in izvajanju enotne politike ter prednostnih nalogah varnosti in zdravja pri delu.

VIII. DOVOLJENJE ZA OPRAVLJANJE STROKOVNIH NALOG

63. člen

(vrste dovoljenj)

(1) Minister, pristojen za delo, izda pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, če izpolnjuje kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, dovoljenje za opravljanje naslednjih strokovnih nalog:

- obdobje preiskave škodljivosti v delovnem okolju;
- obdobje pregledov in preizkuse delovne opreme.

(2) Minister, pristojen za delo, lahko izda dovoljenje iz prejšnjega odstavka tudi tujim pravnim osebam oziroma samostojnim podjetnikom posameznikom.

(3) Tuje pravne osebe oziroma samostojni podjetniki posamezniki lahko v Republiki Sloveniji čezmejno opravljajo strokovne naloge iz prvega odstavka tega člena, če izpolnjujejo kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje.

64. člen

(veljavnost dovoljenja)

Minister, pristojen za delo, izda dovoljenje iz prejšnjega člena za sedem let.

65. člen

(kakovost dela in listin)

(1) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik (v nadaljnjem besedilu: imetnik dovoljenja) mora strokovne naloge opravljati skrbno in po pravilih stroke.

(2) Listine, izdane pri izvajanju strokovnih nalog, morajo omogočati sledljivost in preglednost.

66. člen

(obvestila in poročanje)

(1) Imetnik dovoljenja mora v 15 dneh obvestiti ministrstvo, pristojno za delo o vsaki spremembi, ki lahko vpliva na opravljanje strokovnih nalog, za katere je pridobil dovoljenje za delo, zlasti pa spremembe v zvezi s tehnično opremo in strokovnimi delavci.

(2) Imetnik dovoljenja mora ministrstvu, pristojnemu za delo, dajati letna poročila o nalogah, ki jih opravlja, najpozneje do konca februarja za preteklo leto.

67. člen

(nadzor nad izvajanjem strokovnih nalog)

Nadzor nad izvajanjem strokovnih nalog opravlja na podlagi prijave ali letnega poročila iz prejšnjega člena inšpekcija za delo neposredno pri imetniku dovoljenja, pri naročniku strokovnih nalog ali pa pri obeh.

68. člen

(odvzem dovoljenja)

(1) Minister, pristojen za delo, odvzame dovoljenje za opravljanje strokovnih nalog:

- če ugotovi, da imetnik dovoljenja ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev dovoljenja;
- če imetnik dovoljenja ne začne opravljati nalog, ki so določene v dovoljenju, v enem letu od dneva njegove izdaje;
- če je bilo dovoljenje izdano na podlagi neresničnih podatkov;
- če na predlog inšpekcije dela ali na obrazložen predlog pravne osebe civilnega prava, ki združuje strokovne delavce in izvajalce medicine dela, ugotovi, da se naloge opravljajo nestrokovno;
- če imetnik dovoljenja ne obvesti ministrstva, pristojnega za delo, o vsaki spremembi, ki vpliva na opravljanje strokovnih nalog, za katere je pridobil dovoljenje za delo, zlasti pa spremembe v zvezi s tehnično opremo in strokovnimi delavci;
- če imetnik dovoljenja kljub pozivu ne predloži letnega poročila.

(2) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik lahko ponovno zaprosi za dovoljenje pod pogoji iz 63. člena tega zakona po preteku enega leta od odvzema dovoljenja.

69. člen

(postopek za izdajo, obnovo in odvzem dovoljenja)

(1) Minister, pristojen za delo, izda, obnovi in odvzame dovoljenje z odločbo v upravnem postopku, na podlagi ogleda in mnenja tričlanske komisije.

(2) Če v postopku izdaje ali obnove dovoljenja iz prejšnjega odstavka tega člena minister ne izda in vroči odločbe v treh mesecih od dneva, ko je vloga popolna, se šteje, da je bilo dovoljenje izdano oziroma obnovljeno.

(3) Zoper odločbo iz prvega odstavka pritožba ni dovoljena.

(4) Dovoljenje, obnova ali odvzem dovoljenja se vpiše v vpisnik, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za delo, razen dovoljenje za čezmejno opravljanje storitev, če so imetniki dovoljenja vpisani v vpisnik v svoji državi.

(5) Imetnik dovoljenja lahko začne opravljati strokovne naloge z dnem vpisa v vpisnik.

(6) Podatki iz vpisnika so javni.

70. člen

(določitev kadrovskih, organizacijskih, tehničnih in drugih pogojev)

Minister, pristojen za delo, določi kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki za pridobitev ali obnovo dovoljenja, določi sestavo komisije in predpiše vodenje vpisnika.

IX. NADZOR

71. člen

(nadzor inšpekcije dela)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona, predpisov, izdanih na njegovi podlagi, in drugih predpisov o varnosti in zdravju pri delu, ter nad varnostnimi ukrepi, določenimi s splošnimi akti delodajalca in kolektivnimi pogodbami, opravlja inšpekcija dela.

72. člen

(nadzor rudarske inšpekcije)

Nadzor iz prejšnjega člena pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela in v skladu s posebnimi predpisi, ki ureja rudarstvo, opravlja rudarska inšpekcija.

73. člen

(nadzor pomorske inšpekcije)

Nadzor iz 71. člena tega zakona na morskih plovilih za gospodarske namene, vpisanih v slovenski ladijski register, razen nadzora na ribiških ladjah, opravlja inšpekcija, pristojna za pomorstvo.

74. člen

(nadzor organa, pristojnega za letalsko varnost)

Nadzor iz 71. člena tega zakona na področju letalskih operacij in drugih letalskih aktivnosti v zraku opravlja organ, pristojen za nadzor letalske varnosti.

75. člen

(nadzor inšpekcije, pristojne za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

Nadzor nad izvajanjem ukrepov varstva pred požarom, reševanja in evakuacije opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

X. KAZENSKÉ DOLOČBE

76. člen

(prekrški delodajalca)

(1) Z globo od 2.000 do 40.000 evrov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki:

1. pisno ne oceni tveganj, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu (prvi odstavek 17. člena);

2. ne popravi in ne dopolni ocene tveganja vsakokrat, ko obstoječi preventivni ukrepi varovanja niso zadostni oziroma niso več ustrezni, ko se spremenijo podatki na katerih je ocenjevanje temeljilo, in ko obstajajo možnosti in načini za izpopolnitev oziroma dopolnitev ocenjevanja (drugi odstavek 17. člena);

3. po izvedenem ocenjevanju tveganja za varnost in zdravje pri delu ne izdela in ne sprejme izjave o varnosti z oceno tveganja v pisni obliki (tretji odstavek 17. člena);

4. v izjavi o varnosti z oceno tveganja ne določi posebnih zdravstvenih zahtev, ki jih morajo izpolnjevati delavci za delo v delovnem procesu ali za uporabo posameznih sredstev za delo, na podlagi strokovne ocene izvajalca medicine dela (četrti odstavek 17. člena);

5. v izjavi o varnosti k oceni tveganja ne predloži zapisnika o posvetovanju z delavci oziroma z njihovimi predstavniki (peti odstavek 17. člena);

6. ne objavi izjave o varnosti z oceno tveganja na običajen način, ali jo v delu, ki se na njih nanaša, ne posreduje delavcem vsakokrat, ko se spremeni in dopolni, prav tako pa novozaposlenim in vsem drugim navzočim na delovnem mestu in v delovnem procesu ob začetku dela (prvi odstavek 18. člen);

7. ne omogoči delavcu na njegovo zahtevo vpogled v veljavno izjavo o varnosti z oceno tveganja (drugi odstavek 18. člena);

8. ne zagotavlja delavcem osebne varovalne opreme in njene uporabe, če sredstva za delo in delovno okolje, kljub varnostnim ukrepom ne zagotavljajo varnosti in zdravja pri delu (četrti alineja 19. člena);

9. ne opravlja obdobjnih preiskav škodljivosti delovnega okolja in tako ne preverja ustreznih delovnih razmer (peta alineja 19. člena);

10. ne opravlja obdobjnih pregledov in preizkusov delovne opreme in tako ne preverja njihove skladnosti s predpisi o varnosti in zdravju pri delu (šesta alineja 19. člena);

11. ne zagotavlja varnega delovnega okolja in uporabe varne delovne opreme (sedma alineja 19. člena);

12. ne sprejme ukrepov za zagotovitev prve pomoči delavcem in drugim navzočim osebam ter ukrepov za sodelovanje s službo nujne medicinske pomoči (prvi odstavek 20. člena);

13. ne določi ukrepov iz 20. in 21. člena ter števila delavcev oziroma pooblaščenih oseb po posebnih predpisih za njihovo izvajanje prilagojenih naravi dejavnosti in številu zaposlenih delavcev ter upošteva druge navzoče osebe v delovnem procesu (22. člen);

14. ne poskrbi za tako ureditev delovnega mesta in opremo, ki tveganje za nasilje zmanjšata, in ki omogočata dostop pomoči na ogroženo delovno mesto, na tistih delovnih mestih, kjer obstaja večja nevarnost za nasilje tretjih oseb (prvi odstavek 23. člena);

15. ne načrtuje postopke za primere nasilja na delovnem mestu ter ne seznanja z njimi delavce, ki na takih delovnih mestih delajo (drugi odstavek 23. člena);

16. ne sprejme ukrepov za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev (24. člen);

17. da v uporabo objekt, ne da bi pridobil dokumentacijo v zvezi z nadaljnjim delom po predpisih o zagotavljanju varnosti in zdravja na začasnih in premičnih gradbiščih ter ne da bi pisno ocenil tveganje, katerim bi delavci lahko bili izpostavljeni (prvi odstavek 25. člena);

18. da v uporabo delovno opremo in druga sredstva za delo, ne da bi pridobil potrebno dokumentacijo, ki zagotavlja njihovo skladnost z bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami oziroma potrebno dokumentacijo po predpisih o varnosti in zdravju pri uporabi sredstev za delo (drugi odstavek 25. člena);

19. da nevarne kemične snovi v uporabo delavcem, ki niso opremljene z varnostnim listom, v katerem je proizvajalec oziroma dobavitelj navedel vse varnostno-tehnične podatke, ki so pomembni za ocenjevanje tveganja pri delu s temi snovmi in ne zagotovi vseh varnostnih ukrepov, ki izhajajo iz varnostnega lista (prvi odstavek 26. člena);

20. ne zagotovi varnostnega lista v slovenskem jeziku, razen izjemoma, ko je lahko varnostni list tudi v tujem jeziku, v skladu s pogoji, ki jih določa predpis o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (drugi odstavek 26. člena);

21. ne zagotovi, kadar je to potrebno, prevod varnostnega lista v jezik, ki ga delavec razume (tretji odstavek 26. člena);

22. ne obvesti takoj vseh delavcev, ki so ali bi lahko bili izpostavljeni resni in neposredni nevarnosti, o navzočem tveganju in varnostnih ukrepih (prvi odstavek 27. člena);

23. ob resni, neposredni in neizogibni nevarnosti z ukrepi in navodili delavcem ne omogoči, da ustavijo delo in se napotijo na varno (drugi odstavek 27. člena);

24. razen v izjemnih primerih in iz utemeljenih razlogov pozove delavce na delo, ko še obstaja resna in neposredna nevarnost (tretji odstavek 27. člena);

25. za opravljanje strokovnih nalog v zvezi z zagotavljanjem varnosti pri delu ne določi enega ali več strokovnih delavcev za varnost pri delu (prvi odstavek 28. člena);

26. strokovnemu delavcu ne omogoči strokovno neodvisnega opravljanja nalog po tem zakonu ali mu ne zagotovi primerne časa in dostopa do vseh potrebnih podatkov ali mu ne omogoči izpopolnjevanja znanja, ali strokovnega delavca zaradi njegovega dela postavi v manj ugoden položaj ali v položaj, da trpi druge škodljive posledice v zvezi s svojim delom (peti odstavek 28. člena);

27. v izjavi o varnosti z oceno tveganja ne načrtuje in ne določi promocije zdravja na delovnem mestu, zanjo ne zagotovi potrebnih sredstev, pa tudi načina spremljanja njenega izvajanja (prvi odstavek 32. člena);

28. ne zagotovi, da zdravstvene ukrepe v zvezi z varnostjo in zdravje pri delu izvaja izvajalec medicine dela (prvi odstavek 33. člena);

29. ne zagotovi zdravstvenih pregledov delavcev, ki ustrezajo tveganjem za varnost in zdravje pri delu (prvi odstavek 36. člena);

30. ne obvešča delavcev o varnem in zdravem delu, ali jih ne seznanja o vrstah nevarnosti v delovnem okolju in na delovnem mestu, o potrebnih varnostnih ukrepih ter o delavcih zadolženih za izvajanje ukrepov prve pomoči, ter o delavcih oziroma pooblaščenih osebah po posebnih predpisih, zadolženih za izvajanje ukrepov požarnega varstva in evakuacije (prvi in drugi odstavek 37. člena);

31. ne zagotovi, da imajo na mestu, na katerem preti neposredna in neizogibna nevarnost, dostop le tisti delavci, ki so za delo na takem mestu dobili posebna navodila (tretji odstavek 37. člena);

32. ne poskrbi, da delavci drugega delodajalca prejmejo informacije o tveganjih glede varnosti in zdravja pri delu, vključno z izjavo o varnosti, ter informacije o delavcu, ki je določen za prvo pomoč, ter o delavcih oziroma pooblaščenih osebah po posebnih predpisih, zadolženih za izvajanje ukrepov požarnega varstva in evakuacije delavcev (četrti odstavek 37. člena);

33. ne opremi delovnih mest in sredstev za delo z znaki za obvestila in za nevarnost ter z navodili za varno delo, v skladu s posebnimi predpisi (peti odstavek 37. člena);

34. ne usposablja delavcev za varno opravljanje dela ali ne prilagaja in po potrebi obnavlja ter spreminja vsebine usposabljanja (prvi in drugi odstavek 38. člena);

35. ne preverja usposobljenosti za varno delo na delovnem mestu (tretji odstavek 38. člena);

36. ne določi obveznih občasnih preizkusov teoretične in praktične usposobljenosti za varno delo za delavce, ki delajo na delovnem mestu, na katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nezgode in poklicne bolezni, ter za delavce, ki delajo na delovnih mestih, na katerih so nezgode pri delu in poklicne bolezni pogostejše, ali ne spoštuje predpisanega roka (četrti in peti odstavek 38. člena);

37. ne zagotovi usposabljanja delavcev v njihovem delovnem času in zanje brezplačno (sedmi odstavek 38. člena);

38. s pisnim sporazumom ne določi skupnih ukrepov za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ter ne določi delavca za zagotovitev varnosti svojih delavcev oziroma ne določi delavca, odgovornega za izvajanje teh ukrepov na delovišču, na katerem hkrati opravlja dela dvoje ali več delodajalcev (39. člen);

39. o delih ne obvesti inšpekcije dela pred začetkom delovnega procesa, pri katerem obstajajo večje nevarnosti za nezgode in poklicne bolezni. (40. člen);

40. ne prijavi takoj vsake nezgode s smrtnim izidom oziroma nezgode, zaradi katere je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, kolektivne nezgode, nevarnega pojava in ugotovljene poklicne bolezni (prvi odstavek 41. člena);

41. ne omogoči delavcem, da sodelujejo pri obravnavi o vseh vprašanjih, ki zadevajo zagotavljanje varnega in zdravega dela v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi (prvi odstavek 45. člena);

42. se z delavci ali njihovimi predstavniki ne posvetuje o oceni tveganja ter o vsakem ukrepu, ki lahko vpliva na varnost in zdravje pri delu, o izbiri strokovnega delavca, izvajalca medicine dela in delavca za prvo pomoč, delavca oziroma pooblaščenega osebo po posebnih predpisih za varstvo pred požarom in evakuacijo, ter o obveščanju delavcev in organizaciji usposabljanja (prvi odstavek 46. člena);

43. ne posreduje predstavnikom delavcev in sindikatom, ki so organizirani pri njem, na običajen način izjave o varnosti z oceno tveganja in dokumentacije o nezgodah pri delu, ki jo delodajalec hrani v skladu s predpisi (drugi odstavek 46. člena);

44. ne objavi listin iz drugega odstavka 46. člena javno, na običajen način, če pri delodajalcu ni izvoljenih predstavnikov delavcev in ni organiziranih sindikatov (tretji odstavek 46. člena);

45. ne omogoči delavskemu zaupniku za varnost in zdravje pri delu načina dela in pravic, ki veljajo za svet delavcev (prvi odstavek 47. člena);

46. ne seznanja sveta delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu ter sindikatov pri delodajalcu z ugotovitvami, predlogi ali ukrepi nadzornih organov (četrti odstavek 48. člena);

47. ne zagotavlja ustreznih oblik usposabljanja za izvajanje nalog članov sveta delavcev oziroma delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu (peti odstavek 48. člena);

48. ne odstrani z dela, z delovnega mesta in iz delovnega procesa delavca, ki je delal ali je bil na delovnem mestu v nasprotju z določili prvega in drugega odstavka 51. člena (četrti odstavek 51. člena);

49. ne hrani dokumentacije po tem zakonu in po podzakonskih aktih (61. člen).

(2) Z globo od 500 do 4.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

77. člen

(prekrški delavca)

Z globo od 100 do 1.000 evrov se kaznuje za prekršek delavec, ki:

1. v skladu z navodili delodajalca ne uporablja pravilno delovne opreme in drugih sredstev vključno z varnostnimi napravami ter osebne varovalne opreme v skladu z njenim namenom (prva in druga alineja 50. člena);

2. takoj ne obvesti delodajalca ali delavcev, ki so v izjavi o varnosti z oceno tveganja zadolženi za varnost in zdravje pri delu o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali o drugem pojavu, ki bi pri delu lahko ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih oseb (tretja alineja 50. člena);

3. ne sodeluje z delodajalcem in delavci, ki so v izjavi o varnosti z oceno tveganja zadolženi za varnost in zdravje pri delu, dokler se ne vzpostavijo varno delovno okolje in delovne razmere ter ne izvedejo ukrepi inšpekcije za delo (četrti alineja 50. člena);

4. dela ali je na delovnem mestu pod vplivom alkohola, drog ali drugih substanc (prvi odstavek 51. člena);

5. se ne odzove in ne opravi zdravstvenega pregleda, ki ustreza tveganjem za varnost in zdravje pri delu na delovnem mestu (drugi odstavek 54. člena).

78. člen

(prekrški samozaposlenih oseb)

Z globo od 500 do 10.000 evrov se kaznuje za prekršek samozaposlena oseba, ki:

1. ne oceni tveganja (prvi odstavek 56. člena);

2. ne izdela pisne izjave o varnosti z oceno tveganja ter ne določi ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu, če ugotovi, da obstajajo nevarnosti za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom (drugi odstavek 56. člena);

3. pri svojem delu ne uporablja sredstev za delo in osebne varovalne opreme, ki ustreza tveganjem pri delu ter predpisanim varnostnim in zdravstvenim zahtevam (57. člen);

4. se ne vključi v pisni sporazum ter ne izvaja skupnih ukrepov za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na deloviščih iz 39. člena tega zakona (58. člen);

5. ne prijavi inšpekciji dela nezgode pri delu, zaradi katere je nezmožen za delo več kot tri delovne dni, ugotovljene poklicne bolezni in nevarnega pojava (59. člen).

79. člen

(prekrški imetnikov dovoljenja za opravljanje strokovnih nalog)

Z globo od 1.000 do 20.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik – imetnik dovoljenja, ki

1. ne opravlja strokovnih nalog skrbno in po pravilih stroke (prvi odstavek 65. člena);
2. pri izvajanju strokovnih nalog izda listino, ki ne omogoča sledljivost in preglednosti (drugi odstavek 65. člena).

80. člen

(pristojnost za izrekanje globe v okviru razpona)

Prekrškovni organ lahko v postopku o prekršku izreče globo v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, vendar znotraj predpisanega razpona.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

81. člen

(izdaja podzakonskih predpisov)

Minister, pristojen za delo in minister, pristojen za zdravje, izdaja podzakonske akte iz drugega odstavka 30. člena, iz 31. člena, iz drugega odstavka 34. člena, iz drugega odstavka 36. člena in iz 70. člena v roku štirinajstih dni od uveljavitve tega zakona.

82. člen

(uporaba in veljavnost podzakonskih predpisov)

(1) Kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona in drugimi predpisi, se uporabljata naslednja podzakonska predpisa:

- Pravilnik o varstvu pri nakladanju in razkladanju motornih vozil (Uradni list SFRJ, št. 17/66);
- Pravilnik o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z dvigali (Uradni list SFRJ, št. 30/69);

(2) Kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona in drugimi predpisi, ostanejo v veljavi naslednji podzakonski predpisi:

- Navodilo o načinu prijavljanja in raziskovanja nesreč pri delu (Uradni list SRS, št. 9/78);
- Pravilnik o varstvu pri delu v gozdarstvu (Uradni list SRS, št. 15/79);
- Pravilnik o evidencah in prijavah s področja varstva pri delu (Uradni list SRS, št. 1/84, 18/87 in 35/88);
- Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka (Uradni list RS, št. 29/92);
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05);
- Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05);
- Pravilnik o varnostnih znakih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05, 34/10);
- Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS, št. 30/00, 73/05);
- Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu na ribiških ladjah (Uradni list RS, št. 6/01, 39/05);

- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (Uradni list RS, št. 7/01);
- Pravilnik o minimalnih zahtevah pri zagotavljanju medicinske oskrbe posadke na ladjah (Uradni list RS, št. 28/01, 25/06);
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/01, 39/05, 53/07);
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (Uradni list RS, št. 4/02, 39/05);
- Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Uradni list RS, št. 87/02, 29/03 – popr., 124/06);
- Pravilnik o pogojih in postopku za pridobitev dovoljenja za delo za opravljanje strokovnih nalog varnosti pri delu (Uradni list RS, št. 42/03);
- Pravilnik o seznamu poklicnih bolezni (Uradni list RS, št. 85/03);
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita iz varnosti in zdravja pri delu (Uradni list RS, št. 35/04);
- Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Uradni list RS, št. 101/04);
- Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Uradni list RS, št. 73/05);
- Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih (Uradni list RS, št. 83/05);
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (Uradni list RS, št. 93/05);
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti vibracijam pri delu (Uradni list RS, št. 94/05);
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem (Uradni list RS, št. 101/05);
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (Uradni list RS, št. 17/06 (18/06 – popr.));
- Pravilnik o stalnem strokovnem usposabljanju in izpopolnjevanju strokovnih delavcev, ki opravljajo naloge varnosti pri delu (Uradni list RS, št. 112/06);
- Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu (Uradni list RS, št. 136/06);
- Uredba o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti umetnim optičnim sevanjem (Uradni list RS, št. 34/10).

83. člen

(prenehanje uporabe in prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

- (1) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se prenehajo uporabljati naslednji podzakonski predpisi:
- Splošni pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu (Uradni list FLRJ, št. 16/47 in 36/50, členi: 11 do 25, 33 do 39, 40 in 41, 42 do 49, 76, 77, 86, 87, 100 do 103, 152 do 183);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v konopljarnah (Uradni list FLRJ, št. 46/47);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v steklarnah (Uradni list FLRJ, št. 14/48 in 17/48);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri delu v kamnolomih in opekarnah ter pri kopanju gline, peska in gramoza (Uradni list FLRJ, št. 69/48);
 - Pravilnik o varstvenih ukrepih pri ravnanju z razstrelivom in obstreljevanju, miniranju, v rudnikih, kamnolomih in drugih delih (priloga št. 8 Uradnega lista FLRJ, št. 98/49);

- Pravilnik o tehničnih in zdravstveno-tehničnih ukrepih pri delu pri kemično tehnoloških procesih (priloga št. 9 Uradnega lista FLRJ, št. 55/50, razen 86. člena);
 - Pravilnik o tehničnih in zdravstveno-tehničnih varnostnih ukrepih pri delu v črni metalurgiji (Uradni list FLRJ, št. 7/55);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih na morskih ladjah (Uradni list FLRJ, št. 6/57 in 32/58);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri potapljaških ladjah (Uradni list FLRJ, št. 36/58);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri mehničnem predelovanju in obdelovanju lesa in podobnih materialov (Uradni list FLJR, št. 40/61);
 - Pravilnik o higienskih in tehničnih varstvenih ukrepih pri luškem transportnem delu (Uradni list SFRJ, št. 14/64);
 - Pravilnik o varstvu pri vzdrževanju motornih vozil in prevozu z motornimi vozili (Uradni list SFRJ, št. 55/65);
 - Pravilnik o varstvu pri delu in o tehničnih ukrepih za acetilenske razvijalnike in acetilenske postaje (Uradni list SFRJ, št. 6/67 in 27/69);
 - Odredba o prepovedi razmaščevanja in čiščenja kovinskih delov in predmetov in drugih snovi z motornimi bencini (Uradni list SFRJ, št. 23/67);
 - Pravilnik o varstvu pri kmetijskem delu (Uradni list SFRJ, št. 34/68);
 - Pravilnik o zagotovitvi nastanitve in prehrane oziroma prevoza delavcev od kraja, kjer stanujejo, do kraja, kjer delajo in nazaj (Uradni list SFRJ, št. 41/68);
 - Pravilnik o varstvu pri izdelovanju razstreliv in smodnika in pri manipuliranju z razstrelivi in smodnikom (Uradni list SFRJ, št. 55/69);
 - Pravilnik o posebnih ukrepih in normativih za varstvo pri obdelovanju in predelovanju kož, krzna in krznenih odpadkov (Uradni list SFRJ, št. 47/70);
 - Pravilnik o tehničnih normativih za livarsko industrijo (Uradni list SFRJ, št. 14/79).
- (2) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi:
- Pravilnik o varstvu pri delu pri termičnem obdelovanju zlitin lahkih kovin v kopelih z nitratnimi solmi (Uradni list SRS, št. 26/75);
 - Navodilo o evidencah s področja varstva pri delu (Uradni list SRS, št. 32/80);
 - Pravilnik o varstvenih ukrepih za delo s snovmi, ki vsebujejo poliklorirane bifenile, poliklorirane naftalene in poliklorirane terfenile (Uradni list SRS, št. 13/85);
 - Pravilnik o osnovah za opravljanje nalog varstva pri delu (Uradni list SRS, št. 27/87);
 - Pravilnik o varstvu pri delu pri gradnji predorov, rovov in podkopov (Uradni list SRS, št. 26/88);
 - Pravilnik o preiskavah delovnega okolja, pregledih in preizkusih sredstev za delo (Uradni list SRS, št. 35/88);
 - Pravilnik o varstvu pri delu na železnicah (Uradni list SRS, št. 36/89);
 - Pravilnik o varstvenih ukrepih pri izdelavi in dodelavi papirja, kartona in lesovine (Uradni list SRS, št. 36/89);
 - Pravilnik o varstvu pri delu v grafični industriji (Uradni list RS, št. 7/92);
 - Pravilnik o načinu izdelave izjave o varnosti z ocenjevanjem tveganja (Uradni list RS, št. 30/00).

84. člen

(prenehanje veljavnosti zakona)

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 56/99 in 64/01).

85. člen

(vacatio legis)

Ta zakon začne veljati šest mesecev od dneva objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 160-01/11-1/23

Ljubljana, dne 24. maja 2011

EPA 1717-V

Državni zbor
Republike Slovenije
dr. Pavel Gantar l.r.
Predsednik